

АНОТАЦІЇ

Микола БОЛГОВ

ДО ІСТОРІЇ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО БОСПОРУ

Викладено основні етапи історії Боспору Кімерійського в Середньовіччі від VII до XV ст. Головна проблема історії середньовічного Боспору вбачається у візантійському факторі, поєднаному з впливами різних народів Північного Причорномор'я – хазар, русів, татар, генуезців.

Ключові слова: Боспор, Середні віки. Візантія, Крим.

Юрій ДИБА

ЛІТОПИСНІ СВІДЧЕННЯ ПРО ЗАСНУВАННЯ МІСТА ВОЛОДИМИРА НАПРИКІНЦІ X СТОЛІТТЯ: ВОЛОДИМИР НА ЛУЗІ ЧИ ВЛАДІМІР НА КЛЯЗЬМІ?

Проаналізовано літописні свідчення про початки міста Володимира. Розглянуто складові первинного літописного сюжету про заснування міста заходами князя Володимира Святославовича у "Словенській землі". Обґрунтовано, що ця назва стосувалася Волині. Звернуто увагу на методичне втручання пізніх редакторів до давнього тексту та поступову трансформацію літописних фактів, спрямовану на вивищення та прославлення одноіменного міста, збудованого більш ніж століття по тому зусиллями Володимира Мономаха на р. Клязьмі, на тодішній далекій північно-східній окраїні Київської держави.

Ключові слова: літописи, місто Володимира, князь Володимир Святославович, Словенська земля, Волинська земля, Володимир на Клязьмі.

Марія ГАВРИЛИШИН

КИЇВСЬКИЙ СЛІД В БІОГРАФІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ПРИНЦА ЕДВАРДА ВИГНАНЦЯ

Розглянуто проблематику, встановлення місця перебування Едварда Вигнанця в екзилі. Зосереджено увагу на відновленні маршруту Едварда Вигнанця під час його перебування поза Англією. Зроблено висновки про країни перебування Едварда Вигнанця на континенті. Проаналізовано зв'язки між англійською королівською династією

SUMMARY

Mykola BOLGOV

TO THE HISTORY OF BOSPOR IN THE MIDDLE AGES

The paper outlines the main stages of the history of Cimmerian Bosphorus in the Middle Ages 7 to 15 century. The main problem of the medieval history of the Bosphorus author sees a factor of Byzantine influence, which is faced with the impact of the various peoples of the Northern Black Sea coast – the Khazars, the Rus, the Tatars, the Genoese.

Key words: Bosphorus, the Middle Ages, Byzantium, Crimea.

Yuriy DYBA

CHRONICLE EVIDENCE PROVING THE ESTABLISHING OF VOLODYMYR IN THE END OF THE X-th CENTURY: VOLODYMYR ON LUGA OR VLADIMIR ON KLYAZ'MA?

The article analyses a complex of chronicle evidence about the establishing of the city (hórod) Volodymyr. The main components of the primary annalistic story about the foundation of the city by Prince Volodymyr Svyatoslavovych in the "Slovenska land" have been studied. It was proved that this place name was used to outline the Volyn Region. The author considered the methodological intervention to the ancient text by later editors and the gradual transformation of chronicle facts aimed to exaggerate and glorify the city (hórod) of the same name Volodymyr, built due to the efforts of Prince Vladimir Monomakh on Klyaz'ma River in the northeastern edge of the Kievan state more than a century later.

Key words: chronicles, city (hórod) Volodymyr, Prince Volodymyr Svyatoslavovych, Slovenian Land, Volyn Land, Vladimir on Klyaz'ma.

Mariya HAVRYLYSHYN

KIEV'S TRAIL IN THE BIOGRAPHY OF THE ENGLISH PRINCE EDWARD THE EXILE

The article considers the problem of detecting Edward's the Exile's place of refuge. The author concentrates attention on the phased restore of Edward's Atheling itinerary in the period of his continental exile. The author makes a conclusion about the country of Athelings exile. The author makes an attempt to analyze political and marital relations between English

Етелінгів та Рюриковичами у середині XI ст.

Ключові слова: Англосаксонський період, вигнання Етелінгів, Едвард Вигнанець, Ярослав Мудрий, варяги.

Мирослав ВОЛОЩУК

IOBAGIO ZUBUZLAUS DE VILLA CHERCHER CASTRI DE UNG, ОНУКИ БОЯРИНА СУДИСЛАВА ТА ПРОБЛЕМА ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ СХІДНИХ КОМІТАТІВ УГОРЩИНИ В XI–XIII СТОЛІТТЯХ

Показано один з прикладів отримання на східному кордоні Угорського королівства земельного надання для родини Себеслава з Чічаровець. Розглядаються обставини появи сімейства у межах комітату Унг, ймовірно етнічне коріння. Висловлюється припущення, що частина переселенців з Галицької землі могла в межах володінь Арпадів не ідентифікуватися як “руські”, природно не маючи на це жодних підстав. Заохочення до переселення могли виводитися від часів правління Коломана I – галицького короля Коломана.

Ключові слова: Себеслав, Чічаровець, Унг, іобагіони, Угорське королівство, Коломан.

Юрій МОГАРИЧЕВ

ПРО “КРИМСЬКУ ХАЗАРІЮ” В XI–XII СТОЛІТТЯХ

Проаналізовано відомості про “Кримську Хазарію”, яка нібито існувала на півострові в X–XII ст. Стверджено, що це історіографічний міф: джерела розповідають про Хазарський каганат, або землі Азійського Босфору, де в останній третині X – на початку XI ст. існував хазарський анклав. Наприкінці XI – в XII ст. Хазарія – підвладна Візантії область Азійського Босфору після ліквідації Тмутараканського князівства.

Ключові слова: “Кримська Хазарія”, Крим, Візантія, хазари, Хазарський каганат, Тмутараканське князівство.

Роман МИСЬКА

ЗВЕНИГОРОД НА ДНІСТРІ: ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ МІФ ЧИ ЛІТОПИСНЕ МІСТО

Аналізується історіографія питання генеалогії Івана Ростиславовича, відомого як Берладник, та правомірність розташування центру його уділу – Звенигорода в землях

royal Atheling dynasty and Rurik’s royal house.

Key words: Anglo-Saxon England, Atheling exile, Edward the Exile, Yaroslav the Wise, Varangians.

Myroslav VOLOSHCHUK

IOBAGIO ZUBUZLAUS DE VILLA CHERCHER CASTRI DE UNG. THE GRANDCHILDREN OF BOYAR SUDYSLAV AND THE PROBLEM OF ETHNIC IDENTIFICATION OF THE POPULATION OF EAST COMITATES OF HUNGARY IN XI–XIIIth

There is in the article one of an episodes about the Sebeslav from Checher, which had received the lands on the east border of Hungary in XIIIth. The author researches the conditions of the appearance of this family into comitatus Ung. It’s very interesting their ethmical origin. Considered, that one part of the migrants from Galithia could not be identified like “ruthenians”, because hadn’t grounds for this. Hungarian king Colomanus I or king of Galithia Colomanus were interested in active migration movements to the Hungary.

Key words: Sebeslav, Čičarovec, Ung, iobagiones, Hungarian Kingdom, Colomanus/

Yuriy MOGARYCHEV

ABOUT CRIMEAN KHAZARIA IN XI–XII CENTURIES

Authors tried to analyze text sources, where this term was used. Author judged, that it was a historical myth and sources told us about a Khazarian Khaganate or about the Northern Caucasus territory, where Khazarian enclave had been formed in the last third of X–XI c. At the end of XI–XII Khazaria region on asian Bosphorus, that got into Byzantine influence after falling of Tmutorakan principality was.

Key words: “Crimean Khazaria”, Crimea, Byzantium, Khazars, Khazarian Khaganate, Tmutorakan principality.

Roman MYSKA

ZVENIGOROD ON THE DNIESTER: HISTORIOGRAPHICAL MYTH OR ANNALISTIC CITY

Analyzed genealogy questions historiography of Ivan Rostyslavovych, known as Berladnyk, and the legitimacy of his fiefdoms centre placement – Zvenigorod in the lands

Васильковичів. На основі характеристики та аналізу пов'язаних із Звенигородом у науковій літературі археологічних пам'яток стверджується, що найправомірніше пов'язувати Звенигород Івана Ростиславовича із городищем в центрі села Дзвенигород Борщівського р-ну Тернопільської обл.

Ключові слова: Звенигород на Дністрі, Іван Ростиславович Берладник, Васильковичі, Пониззя, городища.

Адольф СЕЛІЦКИЙ

ФРЕСКИ СВЯТИХ КНЯЗІВ-МУЧЕНИКІВ У СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСЬКІЙ ЦЕРКВІ В ПОЛОЦЬКУ

Публікуються відкриті в Прображенській церкві Спасо-Ефросинієвого монастиря в Полоцьку фрески святих князів-мучеників Бориса і Гліба, святого Вацлава Чеського та мученика Романа – патрональних святих представників полоцької династії. Нововіднайдені фрески охарактеризовано як одне з найважливіших відкриттів серед оригінальної старокийської іконографії княжої доби.

Ключові слова: Спасо-Преображенська церва в Полоцьку, фрески, фрески князів-мучеників, святі Борис і Гліб, святий Вацлав Чеський.

Олександр БАРАН

МЕШКАНЦІ МІСЬКИХ ОСЕРЕДКІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА

Розглядаються питання про місце мешканців міських осередків у системі адміністративного управління Галицько-Волинського князівства – чи мали вони своїх власних урядників, чи підлягали земським? Фрагментарність доступних писемних джерел дозволяє лише в загальних рисах відповісти на це запитання.

Ключові слова: Галицько-Волинське князівство, мешканці міських осередків, воєводи, тисячники, посадники, сотники.

Віктор АДАМОВИЧ

РУСЬ У ЧЕСЬКИХ ХРОНІКАХ XIII–XIV СТОЛІТЬ

Найважливішими джерелами до середньовічної історії Русі залишаються вітчизняні (руські) хроніки. Однак значну кількість важливої інформації можемо теж знайти і в

of Vasytkovych dynasty. Therefore, based on the characteristics and analysis related with Zvenigorod in the scientific literature of archaeological sites claimed that the most legally bind of Ivan Rostyslavovych Zvenigorod with hill-forts in the centre of the village Dzvenigorod in the Borshchiv district of Ternopil region.

Key words: Zvenigorod on the Dniester, Ivan Rostyslavovych Berladnyk, Vasytkovych dynasty, Ponyzzia, hill-forts.

Adolph SELITSKYI

FRESCOES OF THE SAINT PRINCE MARTYRS IN THE CHURCH OF THE TRANSFIGURATION OF THE SAVIOUR IN POLOTSK

The article presents the frescoes, which were recently found in the Transfiguration Church of the Convent of the Savior and St. Euphrosyne in Polotsk. They depict Saint Prince Martyrs Borys and Hlib, Saint Wenceslaus of Bohemia and Martyr Roman, who were the patron saints of Polotsk dynasty. The article characterizes these frescoes as one of the most important discoveries of the original old Kyiv iconography of the Princely era.

Key words: the Church of the Transfiguration of the Saviour in Polotsk, frescoes, frescoes of Saint Prince Martyrs, Saint Borys and Hlib, Saint Wenceslaus, Duke of Bohemia.

Oleksandr BARAN

THE INHABITANTS OF CASTLE-TOWN SETTLEMENTS IN THE ADMINISTRATIVE SYSTEM OF THE PRINCIPALITY OF GALICIA-VOLHYNIA

The article analyzes the question of place of inhabitants of castle-town settlements in the administrative system of The Principality of Galicia-Volhynia. The main question – if they have it's own governors or were ruled by territorial governors? Fragmentarity of written sources let to give just an outline of this problem.

Key words: The Principality of Galicia-Volhynia, inhabitants of castle-town settlements, governors, thousands, mayors, hundreders.

Viktor ADAMOVIČ

RUS' IN THE CHRONICLES OF THE KINGDOM OF BOHEMIA

The primary sources about medieval history of Rus' are understandably domestic chronicles, but a considerable amount of important information can be found in foreign sources as

іноземних джерелах. Зрозуміло, що Русь не належала до головного напрямку інтересів Чеського королівства, але знайомство з чеськими хроніками може бути дуже корисним при дослідженні історії Русі. Ця праця присвячена головним тогочасним чеським джерелам: Хронікам чеським, Історії короля Пшемисла Оттокара II, Хроніці Генріха з Гайнбургу, Хроніці т. з. Даліміла, Збраславській хроніці, Хроніці Франціска Празького, Хроніці Бенеша з Вейтміла, Хроніці Яна Неплаха, Хроніці Яна з Марігнолу, Пулкаловії.

Ключові слова: Русь, Чеське королівство, чеські хроніки.

Віталій ЛЯСКА

DISTRICTUS PODHORAYENSIS: DO PROBLEMI TERITORIALNOJ ORGANIZACIJI GALICIAKO-VOLYN'SKOJGO PORUBIŽJA U XIII-XIV STOLITJAH

Проаналізовано адміністративне утворення, відоме в пізньосередньовічних джерелах під назвою *districtus Podhorayensis*. Висловлено припущення про локалізацію цього регіону у межах Грядового Побужжя та формування його територіальної структури у складі княжої Белзької землі. Проведено аналіз системи заселення, зокрема, виділено ранні населені пункти за площею поширення культурного шару та визначено індекс найближчого сусідства. Окрім того, увагу присвячено диференціації поселень за типом топографічного розміщення та впливу гідромережі на розвиток просторово-територіальної організації Підгорайської волості.

Ключові слова: Підгорайська волость, Грядове Побужжя, Белзька земля, система заселення, ранжування поселень за площею поширення культурного шару, аналіз найближчого сусідства, топографія, гідромережа.

Адріан ЮСУПОВИЧ

БОЯРИН ЧИ КНЯЗЬ? "УЗУРПАЦІЇ" ВОЛОДИСЛАВА КОРМИЛЬЧИЧА У ВИКЛАДІ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО ЛІТОПИСУ

Володислав Кормільчич належав до найвпливовіших боярів Галицької землі першої половини XIII ст. Його високу позицію старалися тлумачити у різний спосіб, твердячи, що був спорідненим з династією Рюриковичів. Галицько-Волинський літопис інтерпретовано дослівно, забуваючи про

well. Surely Rus' did not belong to the primary sphere of interest of the Kingdom of Bohemia. However being acquainted with the Bohemian chronicles should be very helpful for the research of the history of Rus'. This paper is primarily interested in Annales Bohemici; Annales Ottakariani; Heinrici de Heimburg Annales; Chronicle of so-called Dalimil; Chronicon aulae regiae; Chronicon Francisci Pragensis; Chronicon Benesii de Weitmile; Johannis Neplachonis Chronicon; Iohannis de Marignolis Chronicon; Cronica Przibiconis dicti Pulkaua.

Key words: Rus', medieval history of Rus', the chronicles of the Kingdom of Bohemia.

Vitaliy LIASKA

DISTRICTUS PODHORAYENSIS: TO THE PROBLEM OF TERRITORIAL SHAPING OF GALICIA AND VOLYN' BORDERLAND AREA IN THE XIII-XIV CENTURIES

The article analyses an administrative region known in medieval sources as *districtus Podhorayensis*. It is suggested that region was shaped on the territory of Western Buh ridge hills area on the basis of earlier formation – Belz land from the ages of principalities. An analysis was performed of settlement system. In particular, some different levels of settlements were defined according to size of dwelling area visible by the size of archaeological cultural layers. Also the index of close environment was established. A detailed approach was made towards the differentiation of settlements by their topographical location, correlation of the rivers system with territorial organization of *Pidhoraiska volost'*.

Key words: *districtus Podhorayensis, Pidhoraiska volost', Western Buh ridged hills area, Belz land, settlements ranks by dwelling space, analytics of close environment, topography, rivers system.*

Adrian JUSUPOVIĆ

A BOYAR OR A PRINCE? "USURPATIONS" OF WOŁODYŚLAW KORMILICZICZ ACCORDING TO "THE GALICIAN VOLYN-IAN CHRONICLE"

Włodysław Kormiliczicz was one of the most influential boyars of the Galicia in the first half of the 13th century. His high position was being explained variously, for example by suggesting that he was related to the Rurikids. "The Galician-Volynian Chronicle" was

те, що ця пам'ятка письменства була укладена при дворі Романовичів. Вихваляючи своїх господарів, літописець водночас намагався показати у негативному світлі їхніх ворогів. Нерідко з виховною метою він влітав до розповіді видумані епізоди чи вживав до опису противників слова, покликани викликати негативні враження. Проаналізовано зміщені в Галицько-Волинському літописі описи, які стосуються Володислава Кормильчича, у пошуках відповіді на запитання, як насправді формувалася його кар'єра.

Ключові слова: Володислав Кормильчич, Галицька земля, Галицько-Волинський літопис, Романовичі.

Леонтій ВОЙТОВИЧ

ВІДНОСИНИ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКИХ КНЯЗІВ З ЛИТВОЮ

Розглянуто відносини галицько-волинських князів з литовськими князями з початку XIII ст. і до кінця XIV ст. Особлива увага звернена на періоди діяльності Данила Романовича, Лева Даниловича та Любарта Дмитра Гедиміновича. Запропонована спроба розв'язання деяких дискусійних проблем, зокрема загибелі князя Войшелка Міндовговича, причин конфронтації 1275–1277 рр., обставин приходу до влади князя Болеслава-Юрія Тройденевича.

Ключові слова: королівство Русі, литовські князі, Данило Романович, Міндовг, Лев Данилович, Войшелк, Любарт Гедимінович.

Володимир БОЙКО

БОЙОВІ ТА ПОХІДНІ ПОРЯДКИ ГАЛИЦЬКОГО І ВОЛИНСЬКОГО ВІЙСЬКА У XIII–XIV СТОЛІТТЯХ

Висвітлено процес організації і розвитку бойових та похідних порядків галицького і волинського війська у XIII–XIV ст. Наголошено на тому, що тактика і організація військової справи у Галицькій і Волинській землях в XIII–XIV ст. відповідали рівню тогочасних європейських країн.

Ключові слова: Волинська земля, Галицька земля, військо, військова справа, бойові порядки, похідні порядки.

interpreted literally, forgetting that the old Rus' source was written at the Romanovych court. While praising his patrons, the chronicler tried to paint their enemies in a bad light. Not infrequently the narrative was interspersed with fictitious fragments or opponents was described by words with pejorative connotations – all for didactic purposes. The following thesis attempts to analyse "The Galician Volynian Chronicle" descriptions with reference to Wolodyslaw Kormiliczicz and to answer how his career was in fact developed.

Key words: boyar Wolodyslaw Kormiliczicz, Prince Danylo Romanovych, "The Galician Volynian Chronicle", Galych-Volynian state.

Leontiy VOYTOVYCH

RELATIONS OF GALYCH-VOLYNIAN PRINCES WITH LITHUANIA

The article is devoted to the problems of Lithuanian politics of Galych-Volynian princes, specifically of prince Lev Danilovych. The initial contacts between Lithuanian dukes and Lev Danilovych in support of duke Tovytyvil during the first phase of the struggle for the Austrian Inheritance were considered. The analysis of the death of Voyshelk was done the manifestations and results of the union between Lev Danilovich and Troyden were shown. Also the reasons and run of the war with Lithuania in 1275 – early 1280's. The initial following relations with Lithuania to the closing of XIV century.

Key words: Danylo Romanovych, Lev Danilovych, Tovytyvil, Voyshelk, Troyden, Boleslav Trojdenovych, Galych-Volynian state, Lithuania, the Golden Horde.

Volodymyr BOIKO

THE BATTLE AND MARCH ORDERS OF GALICIAN AND VOLYN ARMY IN XIII-XIV CENTURIES

Showed the process of organization and development of military and combatant dispositions of Galician and Volyn armies in XIII–XIV centuries. Emphasized that tactics and organization of military science in Galicia and Volyn in XIII–XIV centuries were similar to the corresponding processes in Europe of that time.

Key words: army, prince, regiment, battle orders, march.

Іван ПАСЛАВСЬКИЙ

РИМСЬКА ПОЛІТИКА ДАНИЛА РОМАНОВИЧА В 30-Х РОКАХ XIII СТОЛІТТЯ

На основі аналізу джерел у широкому історичному контексті доведено, що лист папи Григорія IX від 18 липня 1231 р. "пре-світлому королеві Русі" (Illustri Regi Russiae) адресовано князеві Данилові Романовичу. Документ є свідченням контактів князя з Римською курією, які розладналися через неповагання папи на переході на католицизм.

Ключові слова: папа Григорій IX, князь Данило Романович, Галицько-Волинська держава, церковна унія.

Анджей БУКО, Томаш ДЗЄНЬКОВСЬКИЙ, Станіслав ГОЛУБ

КНЯЖА РЕЗИДЕНЦІЯ НА "ВИСОКІЙ ПІРЦІ" В ХОЛМІ У СВІТЛІ РЕЗУЛЬТАТІВ АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2010–2012 РОКІВ

Публікуються опис археологічно розкритої у 2010–2012 рр. головної частини спорудженої у середині XIII ст. резиденції князя Данила Романовича в Холмі та попередні результати аналізу фаз розбудови й функціонування унікального для Східної Європи резиденційного комплексу.

Ключові слова: Холм, князь Данило Романович, холмська резиденція, археологія, археологічні дослідження.

Олександр МАЙОРОВ

КОЛИ Й ВІД КОГО КНЯЗЬ ДАНИЛО РОМАНОВИЧ ВІДІБРАВ ДОРОГИЧИН?

Реконструється історія відвоювання міста Дорогичина зусиллями князя Данила Романовича. Встановлено, що початково єдина розповідь про цю подію в Галицько-Волинському літописі виявилася розділеною на дві частини й вміщена в різних частинах тексту. При відновленні єдиної розповіді з'ясовано, що місто відібрано від лицарів-тамплієрів.

Ключові слова: князь Данило Романович, Галицько-Волинський літопис, місто Дорогичин, лицарі-тамплієри.

Ян ГРУЩИНСЬКИЙ

ТЕВТОНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ВІЙНА 20–40-Х РОКІВ XIV СТОЛІТТЯ І КОРОЛІВСТВО РУСИ

Досліджуються конфлікти між Тевтонським орденом і королівством Польським, що

Ivan PASLAVSKYI

THE ROMAN POLITIKS OF PRINCE DANIEL ROMANOVYCH IN 30'S OF THE XIII th CENTURY

In the analysis of historikal soures it is well-proven in a wide context, that sheet of pope Hryhorij IX from July, 18 1231, it is addressed Illustri Regi Rusiae to the prince Daniel Romanovych. A document is rotined the contacts with the Romt, which was deranged through insistency of pope on passing to the catholicism.

Key words: pope Hryhorij IX, prince Daniel Romanovych, the kingdom of Galicia-Volhynia, church union.

Andrzej BUKO, Tomasz DZIENKOWSKI, Stanisław GOŁUB

THE PRINCELY RESIDENCE "NA WYSOKIEJ GÓRCIE" IN CHOLM IN THE LIGHT OF THE ARCHAEOLOGICAL RESEARCH OF 2010–2012

The article describes the main part of the residency of the Prince Daniel Romanovych in Cholm, constructed in the mid-13th century and archaeologically researched in 2010–2012. It discusses the preliminary results of the analysis of the expansion and functioning of this unique for Eastern Europe residential complex.

Key words: Cholm, Prince Daniel Romanovych, Cholm residency, archaeology, archaeological research.

Alexander MAIOROV

WHEN AND FROM WHOM PRINCE DANIEL ROMANOVICH RESCUED DROGICHIN?

The article rekonstuiruetsya history reconquest of Daniel Romanovich Drogichin. It is established was originally a single story about the event in the Galicia-Volyn chronicle was divided into pieces and placed in different places. When restoring a single text story it appears that the city has been otitis in the Knights Templar.

Key words: Prince Daniel Romanovich, Galicia-Volyn chronicle, Drogichin city, the Knights Templar.

Jan HRUSHCHYNSKYI

THE WAE BETWEEN TEUTONIC ORDER AND KINGDOM OF POLAND IN 20–40 YEARS OF XIV CENTURY AND THE KINGDOM OF RUS'

In this article we analyze the main conflicts between the Teutonic Order and the Kingdom of

привели до конфронтації та військових дій між ними у першій половині XIV ст. Розглянуто позицію, яку займало королівство Русі у цьому протистоянні. Проаналізовано вплив змін геополітичного становища на ескалацію та на подальше згортання військових дій, зокрема фактор занепаду держави Романовичів. Автор доходить висновку, що територіальні суперечки не були вирішені, а лише відтерміновані перед натиском інших проблем часу. Не залишається сумнівів, що союз Тевтонського ордену з королівством Русі (Галицько-Волинською державою), особливо за часів князя Болеслава Юрія Тройденевича, мав яскраву антипольську спрямованість і відповідав тогочасним інтересам обох сторін.

Ключові слова: Тевтонський орден, Королівство Польське, Королівство Русі, Гданське Помор'я, денарій святого Петра, інтердикт, Ян Люксембург, Владислав Локеток, Казимир III, Болеслав Юрій Тройденевич, битва під Пловцями, Вишеградська угода, Каліський мир.

Дюра ГАРДІ

КІЛЬКА НОВИХ ЗАУВАЖЕНЬ ДО ПОХОДУ ПАЛАТИНА ВІЛЛЕРМА ДРУГЕТА "IN RUTENIAM" НАВЕСНІ 1340 РОКУ

Досліджено хронологію походу угорського палатина Віллерма Другета in Ruteniam 1340 р. з метою військової допомоги польському королеві Казимиру III від його союзника й родича, угорського короля Карла Роберта Анжуйського. На підставі ітінерарію палатина запропоновано висновок про початок походу після 1 травня 1340 року (*datum post quem*; найімовірніше, між 1 та 8 травня) та повернення В. Другета до Вишгороду перед 11 червня (*datum ante quem*). Можна припустити, що В. Другет міг активно воювати приблизно десять днів. З огляду на територіальні володіння сім'ї Другетів на північному сході Угорщини, а також на підставі імен можливих учасників походу, зроблено висновок, що направлене in Ruteniam військо було значною силою.

Ключові слова: палатин Віллерм Другет, Галицько-Волинське князівство, король Карл Роберт, угорське військо.

Poland, which led to confrontation and war between them in the first half of XIV century. We consider the position occupied by the Kingdom of Rus in this confrontation. We also defined the influence of changes in the geopolitical situation to escalate and further curtailing military operations, including a factor decline of the Galicia-Volyn state. Having analyzed the available sources, the author concludes that the territorial disputes were not completely resolved, they are only postponed to the pressure of other problems at that time. There is no doubt that the alliance of the Teutonic Order with Kingdom of Rus (Galicia-Volyn state), especially in times of prince Boleslaw-Yurij Troydenovych had a bright anti-Polish orientation and was interesting for both sides.

Key words: Teutonic Order, Kingdom of Poland, Kingdom of Rus, Gdansk Pomerania, st. Peter's denarius, interdict, Ian Luxembourg, Vladislav Loketok, Casimir III, Boleslaw-Yurij Troydenovych, battle of Plovce, Visegrad's agreement, Kalisch pact.

Diura HARDI

SEVERAL NEW OBSERVATIONS ON THE CAMPAIGN VILLERMA DRUGETH "IN RUTENIAM"

The study researches into the chronology of William Drugeth, Palatine of Hungary's campaign on the Principality of Galicia-Volhynia (in Ruteniam) in 1340. The campaign was undertaken as a military support to Casimir III the Great, King of Poland by his ally and relative, Charles Robert, King of Hungary. The author, basing it on the Palatine's itinerary, came to the conclusion that the campaign of the Hungarian army started after 1st May 1340 (*datum post quem*; most likely between 1st and 8th of May), and that Drugeth was back in Visegrad by 11th June (*datum ante quem*). It can be assumed with caution that Drugeth took an active part in the battles in Galicia for about ten days. With regard to his vast estates and authority in the north-eastern part of Hungary, and the sporadically saved names of the participants in the campaign, we can come to the conclusion that the army sent to Ruthenia, represented a significant military force.

Key words: William Drugeth, Palatine of Hungary, Kingdom of Hungary, Principality of Galicia-Volhynia, campagne in the "Ruteniam".

Роман ІВАШКО

СТАНОВЛЕННЯ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПИСКОПСЬКОЇ ТА МИТРОПОЛИЦЬКОЇ КАТЕДР В КОРОЛІВСТВІ РУСИ В СЕРЕДИНІ XIV – НА ПОЧАТКУ XV СТОЛІТТЯ

Подано результати спроби дослідження шляху становлення митрополичої катедр у Руському королівстві (середина XIV – початок XV ст.) – від перших призначень папською курією львівських єпископів до перенесення римо-католицької митрополичої катедр з Галича до Львова. Ці події розглянуто на тлі боротьби за спадщину Романовичів, що нерозривно пов'язані між собою.

Ключові слова: митрополія, катедр, королівство Руси, Галичина, Львів.

Sejran БЛЯЛОВ

ХАДЖИ-ГЕРАЙ – ПЕРШИЙ КРИМСЬКИЙ ХАН

Розглядається процес розпаду Золотої Орди та відокремлення улусів і трансформації їх в окремі держави. Основна увага приділена початковому періоду становлення Кримського ханства та діяльності першого кримського хана Хаджі-Герая, яка мало висвітлена в історичній літературі та недостатньо досліджена.

Ключові слова: Кримський улус, Кримське ханство, Золота Орда, Хаджі-Герай.

Ярослав ЛИСЕЙКО

МИГРАЦІЯ РУСЬКИХ ШЛЯХЕТСЬКИХ РОДИН ІЗ СЯНОЦЬКОЇ ЗЕМЛІ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XV СТОЛІТТЯ

Досліджуються причини переселення із Сяноцької землі руських шляхетських родин у першій половині XV ст. Протягом цього періоду у Сяноцькій землі своїх маєтностей позбулося 9 руських шляхетських родин, що складає близько 20 % від загальної кількості шляхетських родів, які володіли земельною власністю у Сяноччині в цей час. Причини міграції полягали у неможливості адаптуватись до ведення господарства у нових соціально-економічних умовах, перенаселеності Сяноччини, перевазі чужого культурно-етнічного елемента.

Ключові слова: Сяноцька земля, руська шляхта, господарство, міграції.

Roman IVASZKO

FORMATION ROMAN CATHOLIC EPISCOPAL AND METROPOLITAN CATHEDRAL IN THE KINGDOM OF RUS IN THE MIDDLE OF XIV – THE BEGINNING OF XV CENTURY

The article presents results of research efforts towards the formation of the metropolitan cathedral in the kingdom of Rus (the middle. XIV – the beginning. XV c.) – from the first appointment of the papal curia Lviv bishops to carry the Roman Catholic Metropolitan Cathedral of Galic to the Lviv. These developments are considered against the background of the struggle for inheritance of Romanovich, which is inextricably linked.

Key words: metropolitan, cathedral, kingdom of Rus, Galicia, Lviv.

Sejran BILYALOV

HADZHI-GERAY – THE FIRST CRIMEAN KHAN

The article observes the collapse of the Golden Horde and the separation of the uluses from the powerful state. The main part deals with the initial period of the Crimean Khanate's formation and the activity of the first Crimean khan Hadzhi Geray related to it. This time causes great interest because it is insufficiently highlighted in the historical literature and superficially investigated.

Key words: Crimean ulus, Crimean Khannat, the Golden Horde, Hadzhi Geray.

Jaroslav LYSEJKO

UKRAINIAN NOBLE FAMILIES EMIGRATION FROM SANOK LAND IN THE FIRST HALF OF THE XV CENTURY

This article describes the reasons of Ukrainian noble families emigration from Sanok Land in the first half of the XV century. During the first half of the XV century nine Ukrainian noble families lost their estates on the territory of Sanok Land which contain approximately 20 % of all noble families who owned landed property on Sanok Land at that time. The migration processes were caused by the inability of nobility to adapt to farming in new socio-economic conditions; overpopulation of Sanok Land; the fact that foreign cultural and ethnic elements prevailed over Sanok.

Key words: Sanok land, ukrainian noble, farming, migrations.